

Do czego dąży
RPP?

Rozmywanie celu RPP trwa

Dla RPP cel inflacyjny to 2,5%.

Dopuszczalne pasmo odchyłeń to nie cel, tylko
właśnie dopuszczalne pasmo odchyłeń.

Rozmywanie celu RPP trwa

Inflacja będzie powyżej celu przez 6+ lat

Zgodnie z projekcją NBP, inflacja nie znajdzie się w celu do końca 2025 roku.

Inflacja przekracza cel od listopada 2019 roku
(z krótką przerwą na przełom lat 2020/2021)

Rozmywanie celu trwa

Niegdyś, RPP wprost deklarowała:

jak najbliżej celu 2,5%, a nie jedynie wewnątrz przedziału dopuszczalnych odchyleń

Dziś do niczego takiego się nie zobowiązuje.

Konstytucja RP wymaga, by RPP sformułowała na piśmie swoje cele

Ten dokument to „Założenia polityki pieniężnej na ... rok”,

RPP powinna przyjmować projekt i przekazać go do wiadomości rządu RP.

Potem (w domyśle: po ew. konsultacjach), RPP przyjmuje „Założenia” i stają się one wskazówką przynajmniej na dany rok.

Art. 227 pkt 5 Konstytucji RP

Rada Polityki Pieniężnej ustala corocznie założenia polityki pieniężnej i przedkłada je do wiadomości Sejmowi równocześnie z przedłożeniem przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej.

Rada Polityki Pieniężnej, w ciągu 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, składa Sejmowi sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej.

Założenia polityki pieniężnej opisują

- Co RPP zamierza osiągnąć?
- Jak to zrobi?
- Jakie są ryzyka?

Z ich realizacji rozlicza RPP Sejm oraz obywatele

+ NIK przeprowadza swoją niezależną ocenę

„Założenia...” na 2024 nie pełnią swojej funkcji

Ten dokument od lat podlega erozji

Znikają z niego elementy fundamentalne,
określające priorytety RPP, sposób interpretowania
danych z gospodarki

Zniknęły z „Założeń...” także wyjaśnienia o roli oczekiwań inflacyjnych, o tym jak ważne jest zrozumienie natury szoków i adekwatna reakcja na nie, oraz o tym, że polityka pieniężna jest od dążenia do celu, a nie uzurpowania sobie kontroli nad gospodarką.

Zniknął z „Założeń...” nawet cel inflacyjny

Co to jest cel inflacyjny?

(wg „Założeń...”, czyli jak Rada rozumie to, do czego się zobowiązuje.

„Założenia...” z 2010 roku

1. Jednoznaczne ukierunkowanie na utrzymanie inflacji jak najbliższej celu 2,5%, a nie jedynie wewnątrz przedziału wahań.
2. Pozwala to na zakotwiczenie oczekiwań inflacyjnych, co:
  - wymaga mniejszych i rzadszych zmian stóp procentowych
  - sprzyja mniejszej zmienności długoterminowych stóp procentowych w przypadku bieżących odchyień inflacji od celu
3. Przy ocenie presji inflacyjnej ważna inflacja bazowa.
4. Odnosi się do inflacji CPI mierzonej r/r
5. Dla lepszego zrozumienia stosuje się też q/q .

To tylko jeden z przykładów tego, co kiedyś w „Założeniach...” bywało, ale z nich stopniowo rugowano.

Jak zmieniały się „Założenia polityki pieniężnej”?

Analiza 2005-2024

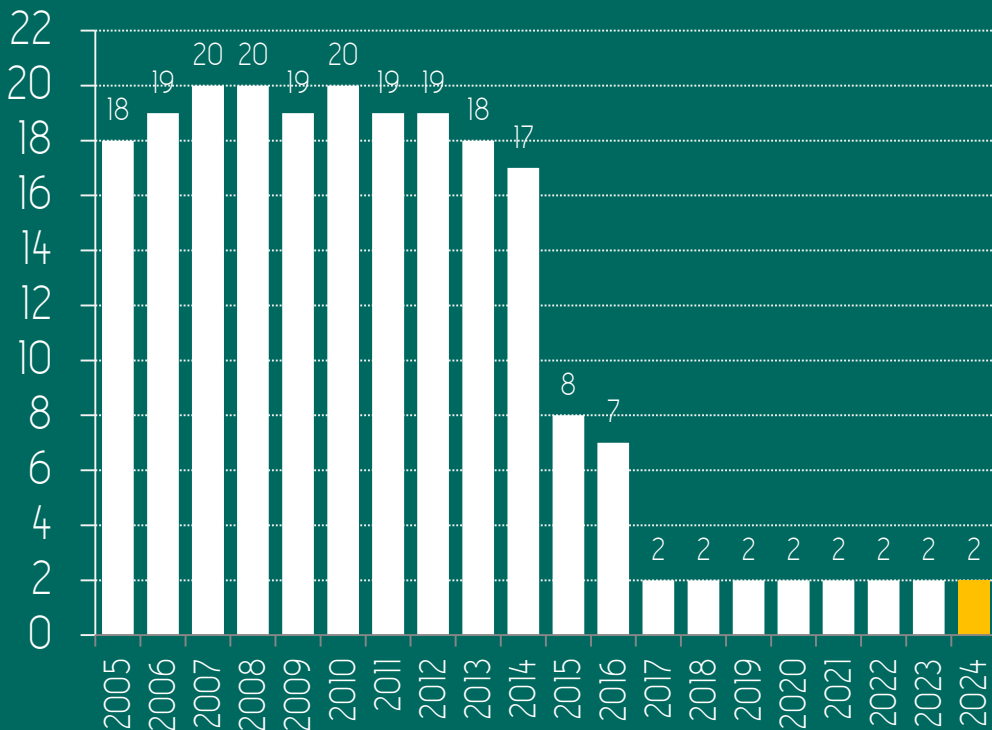
20 elementów z 2005 roku

Czy powtarzały się potem?

I czy pojawiały się nowe?

2005 to pierwsze założenia ze stałym celem inflacyjnym, we wcześniejszych latach „Założenia...” dotyczyły po prostu obniżania inflacji.

Ile elementów w „Założeniach”?

Przykładowe elementy:

- *„banki centralne przez stabilność cen rozumieją inflację na tyle niską, aby nie wywierała ona negatywnego wpływu na inwestycje, oszczędności i inne decyzje uczestników życia gospodarczego”*
- *„polityka pieniężna jest prowadzona w warunkach niepewności” co oznacza, że „ukierunkowana na przyszłość polityka pieniężna” to „dążenie do zrealizowania celu inflacyjnego w warunkach niepewności, a nie jako sprawowanie ścisłej kontroli nad przebiegiem procesów gospodarczych”*

Co i kiedy znika z założeń?

Kilka przykładów

Co i kiedy znika z „Założeń”?

- Element *„jednoznacznie ukierunkowana na utrzymanie inflacji jak najbliżej celu 2,5%, a nie jedynie wewnątrz przedziału wahań”* (lub zbieżne pojęciowo słowa)
  - Obecny nieprzerwanie od 2005 roku
  - Całkowicie znika od 2016 r.

Co i kiedy znika z „Założeń”?

- Element „*niska inflacja jako podstawowy sposób osiągnięcia wysokiego i trwałego wzrostu gospodarczego*” (lub zbieżne pojęciowo słowa)
  - Obecny od 2005 roku
  - W 2012 r. „*stabilne ceny*” w miejsce „*niska inflacja*”
  - W 2014 r. ewoluuje do „*Zapewnienie stabilności cen jest podstawowym sposobem, w jaki banki centralne przyczyniają się do osiągnięcia zrównoważonego wzrostu gospodarczego.*”
  - Całkowicie znika od 2015 r.

Co i kiedy znika z „Założeń”?

- Element „*wprowadzenie euro w najbliższym możliwym terminie.*” (lub zbieżne pojęciowo słowa)
  - Obecny od 2005 roku
  - W 2013 r.: „*przystąpienie do strefy euro powinno być rozważane, gdy zostanie przezwyciężony kryzys finansowy w krajach należących do tego obszaru walutowego, w sytuacji sprzyjającej maksymalizacji korzyści związanych z integracją walutową i minimalizacji związanych z nią kosztów.*”
  - W 2015 r.: „*przystąpienie do strefy euro powinno być rozważane w sytuacji umożliwiającej maksymalizację korzyści związanych z integracją walutową i minimalizację związanych z nią zagrożeń.*”
  - Znika od 2017 r.

Co nam się ostało z 20?

1. *„Długość opóźnień, jakie występują od podjęcia decyzji w zakresie parametrów polityki pieniężnej do zaobserwowania jej najsilniejszego wpływu na wielkości realne (m.in. produkcję i zatrudnienie) oraz inflację, wynosi kilka kwartałów i może zmieniać się w czasie.”*

Oraz

2. *„Czynniki związane ze stabilnością systemu finansowego, która jest niezbędna dla zapewnienia stabilności cen w dłuższym okresie.”* (innymi słowami)

Każda kolejna Rada jest niezależna i sama kształtuje swoje „Założenia”. W tej niezależności zawiera się prawo do dowolnego ich zmieniania.

Obecne „Założenia...” w istocie wypaczają cel i rolę tego dokumentu. Dalece nie tak „zawždy bywało”.

A członkowie Rady przestali mieć na ten dokument jakikolwiek wpływ.